

XIX. évfolyam, 6. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 6. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. április 6.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica	4
Agrárpolitikai Hírek	5
A gabonafélék jegyzése	7
Termelői és kikötői árak	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés	17
Szójabab	17
Repcemag	17
Napraforgómag.....	17
Az olajmagok és származékaik jegyzése	20
Termelői és kikötői árak	23
Olajmagpiaci információk	25

Összefoglaló

A kínálati nyomás és a búzavetések jó állapotáról érkező hírek ellenére a búza fronthavi jegyzése még 159 euró/tonnáig erősödött a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) március utolsó hetében, azonban – a jegyzés emelkedését illetve a magasabb szint megtartását segítő fundamentumok hiányában – a kurzus a hónap végére 153 euró/tonnára esett.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) megtört a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzésének március eleje óta tartó növekvő trendje.

Noha a chicagói árutőzsdén a szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 335 dollár (*USD*)/tonna körül hullámzott március utolsó hetében, a dél-amerikai betakarítással bővülő kínálat és az USA nagy tartaléka miatti kínálati nyomás a kurzus csökkenését vetíti előre.

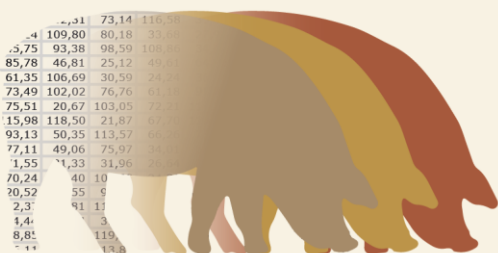
A szójabab jegyzésének erősödése mellett a repcemag európai készletének hiánya és az új, 2016/2017. gazdasági évi terméssel kapcsolatos aggodalmak egyaránt éreztették hatásukat az európai piacon.

A párizsi árutőzsdén továbbra is az inverz piac a jellemző, vagyis a tavalyi termésű repcemag (májusi határidő) árelőnye megmaradt az idei terméssel szemben (augusztusi határidő), ez március végén 10 euró volt.

Az USA agrárminisztériuma szerint Ukrajnában – figyelembe véve az ország vetésszerkezetét – a napraforgó termőterülete az utóbbi években jellemző 5–5,3 millió hektárral elérte az optimális nagyságot, és számottevő változásra nem számítanak az idén sem.

Amennyiben a Budapesti Értéktőzsde jelenlegi várakozásai realizálódnak, a 2016/2017. gazdasági évben a napraforgómag termelői árának jelentősebb esése sem kizárt. Az ótermésű napraforgómag jegyzése (májusi határidő) ugyanis továbbra is 12–13 százalékkal haladta meg az új termés (októberi határidő) kurzusát.

FELMÉRÉS A SERTÉSINFORMÁCIÓS RENDSZERRŐL!

Mondja el véleményét, tapasztalatait a
www.sertesinfo.aki.gov.hu weboldalról!

Töltse ki kérdőívünket a képre kattintva!

A kérdőív elérhető az alábbi linken:
www.aki.gov.hu/kerdoivek/sertes

Gabonapiaci jelentés

Búza

A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 170–175 dollár (*USD*)/tonna sávban hullámozott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) március második felében. Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) március végén tette közzé az Egyesült Államok 2016/2017. gazdasági évben betakarításra kerülő szántóföldi növényeinek vetésterületére, valamint az aktuális készletadatokra vonatkozó előrejelzését. Az előbbi szerint az észak-amerikai országban mindössze 14,7 millió hektáron vetettek búzát a gazdák 2015 őszen, ami az egy évvel korábbinál 8 százalékkal kisebb terület. A durumbúza termőterülete 3 százalékkal, 807 ezer hektárra nőhet ugyan, azonban a tavaszi búza vetőmagja csupán 4,6 millió hektáron (–14 százalék) kerülhet a földbe. Összességében az előző gazdasági évinél 9 százalékkal kisebb területről, 20 millió hektárról takaríthatnak be búzát a 2016/2017. évi szezonban, ami az 1970-es évek óta a legkisebb terület lehet. A búzakészleteket illetően nagy tartalékokról szólnak a hírek: a március elsejei állapot szerint a 2015. évi közel 56 millió tonna búzatermésből az egy évvel korábbinál még 20 százalékkal több, azaz 37,3 millió tonna volt készleten az USA-ban. Az észak-amerikai ország a 2015. június 1. és 2016. március 24. közötti időszakban 16 százalékkal kevesebb búzát értékesített a világpiacra az előző gazdasági év azonos periódusához képest. Az elemzők szerint ez a gazdasági év végéig sem éri el a 2014/2015. évi szezon kivitelének szintjét, így 28 százalékkal, 26,3 millió tonnára duzzadhat a zárókészlet. Az európai piacon is hasonló a helyzet, a *Tallage* legfrissebb várakozásai szerint a nyitókészlethez képest 30 százalékkal több, azaz 16,6 millió tonna maradhat a folyó évi szezon végén a magtárakban. A kínálati nyomás és a búzavetések jó állapotáról érkező hírek ellenére a búza fronthavi jegyzése még 159 euró/tonnáig erősödött a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) március utolsó hetében, azonban – a jegyzés emelkedését, illetve a magasabb szint megtartását segítő fundamentumok hiányában – a kurzus a hónap végére 153 euró/tonnára esett. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 43 ezer forint/tonna alá ereszkedett a malmi búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 2016. március végén. A takarmánybúza fronthavi kurzusát ellenben kismérték-

ben felfelé, 40,5 ezer forint/tonnára korrigálták ugyanakkor, aminek vélhetően a takarmánykukorica erősödő jegyzése adott támaszt. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon átlagosan 44–48 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát az étkezési, 42–46 ezer forint/tonnáért a takarmány minőségű búza 2016. március második és harmadik hetében.

Kukorica

Az Amerikai Egyesült Államokban kezdetét vette a kukorica vetési kampánya, és az időjárás egyelőre kedvez a munkának. Az *USDA* adatai szerint a gazdák 37,9 millió hektáron szándékoznak az idén kukoricát vetni, ami a tavalyi területet 6,5 százalékkal haladná meg és 1944 óta a harmadik legnagyobb lenne. Ennek árfolyásoló hatását fokozták a bőséges tartalékokról szóló hírek, és a chicagói árutőzsdén megtört a kukorica fronthavi jegyzésének március eleje óta tartó emelkedő trendje. A világtermelés harmadát kitevő 2015/2016. évi kibocsátásból (345 millió tonna) még 198 millió tonna kukorica volt raktáron az észak-amerikai országban, ami éppen meghaladta az egy évvel korábbi volument. A szakértők úgy gondolják, hogy a 42 millió tonnára jelzett export (–10 százalék) és változatlan szintű, 302 millió tonna felhasználás mellett közel 47 millió tonna készlet (+6 százalék) maradhat az USA-ban a 2015/2016. évi szezon végére. A párizsi árutőzsdén a kukorica ára, a búza kurzusához igazodva – átmeneti emelkedést követően –, 4 százalékkal, 152 euró/tonnára mérséklődött 2016. március utolsó hetében. A csökkenés a kisebb 2015. évi termés és a szűkülő belpiaci készletek ellenére sem meglepő, hiszen az európai feldolgozók, felhasználók ellátása a folyamatos import miatt egyelőre zavartalan. Az Európai Bizottság az előző gazdasági év azonos periódusához viszonyítva másfélszeres mennyiségű, azaz 10,4 millió tonna kukorica behozatalát hagyta jóvá a 2015. július 1. és 2016. március 29. közötti időszakban. A *Tallage* elemzői szerint a folyó szezonban összesen 13,3 millió tonna import érkezik – jórészt Ukrajnából, Oroszországból és Brazíliából –, ami a 2015. évi 55 millió tonna uniós termékkel elegendő a belpiaci szükséglet (66 millió tonna) biztosításához. Az uniós készlet szűkülésével a

még tartalékokkal rendelkező tagországok – köztük Magyarország – termelői jól járhatnak, amennyiben a következő hetekben, hónapokban kívánják piacra dobni terményüket. Legalábbis ennek lehetőségét jelzi a kukorica fronthavi jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén, amely 5 százalékkal, 44 ezer forint/tonna fölé araszolt

március második felében. A fizikai piacon 41–42 ezer forint/tonna körüli termelői áron – az egy évvel korábbinál 8–10 százalékkal drágábban – értékesítették a gazdák terményüket 2016. március második és harmadik hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

Agrárpolitikai Hírek

- A már lezárt agrárkár-enyhítési eljárásokhoz kapcsolódóan a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a március 31-i határidőig mintegy 5,6 milliárd forint összegű kárenyhítő juttatást fizetett ki a 2015. kárenyhítési évben károsult és jogos kárenyhítési igényrel rendelkező termelőknek. Az MVH az elkövetkező hetekben hozhat döntést a fellebbezések, jogutódlások miatt még le nem zárt eljárások tekintetében. A Földművelésügyi Minisztérium az MVH által jóváhagyásra előterjesztett kifizetési terv alapján 3 300 károsult gazda részére mintegy 6 milliárd forint kárenyhítő juttatást különített el a 2015. kárenyhítési évi károk rendezésére. A hivatal a 2015. kárenyhítési évhez kapcsolódó juttatá-

sok mintegy kétharmadát aszálykárokra fizeti ki, a második és harmadik „helyen” pedig a jégesőkár és a tavaszi fagykár áll. Mint ismeretes, az agrárkár-enyhítési rendszer két eljárési szakaszra bontható: a határidőben történő kárbejelentésre, amelyet az agrárkár-megállapító szerv igazol, valamint ez alapján a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtására, amelyet a kárenyhítési év lezárultát követően az MVH bírál el. Kárenyhítő juttatás a növénykultúrában 30 százalékot meghaladó hozamcsökkenést okozó elemi káresemények, valamint az üzemi szinten 15 százalékot meghaladó hozamértékcsökkenés (bevételkiesés) után fizethető.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

			HUF/tonna
	2016. 12. hét	2016. 12. hét/ 2016. 11. hét (százalék)	2016. 12. hét/ 2015. 11. hét (százalék)
Étkezési búza	44 499	92	86
Takarmánybúza	46 050	109	94
Takarmánykukorica	41 797	100	109
Takarmányárpa	–	–	–

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 03. 30.	2016. 03. 31.	2016. 04. 01.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. augusztus	HUF/tonna	42 810	42 810	42 810
	Takarmánybúza	2016. május	HUF/tonna	40 500	40 500	40 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. május	EUR/tonna	155	153	154
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. május	USD/tonna	170	174	175

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

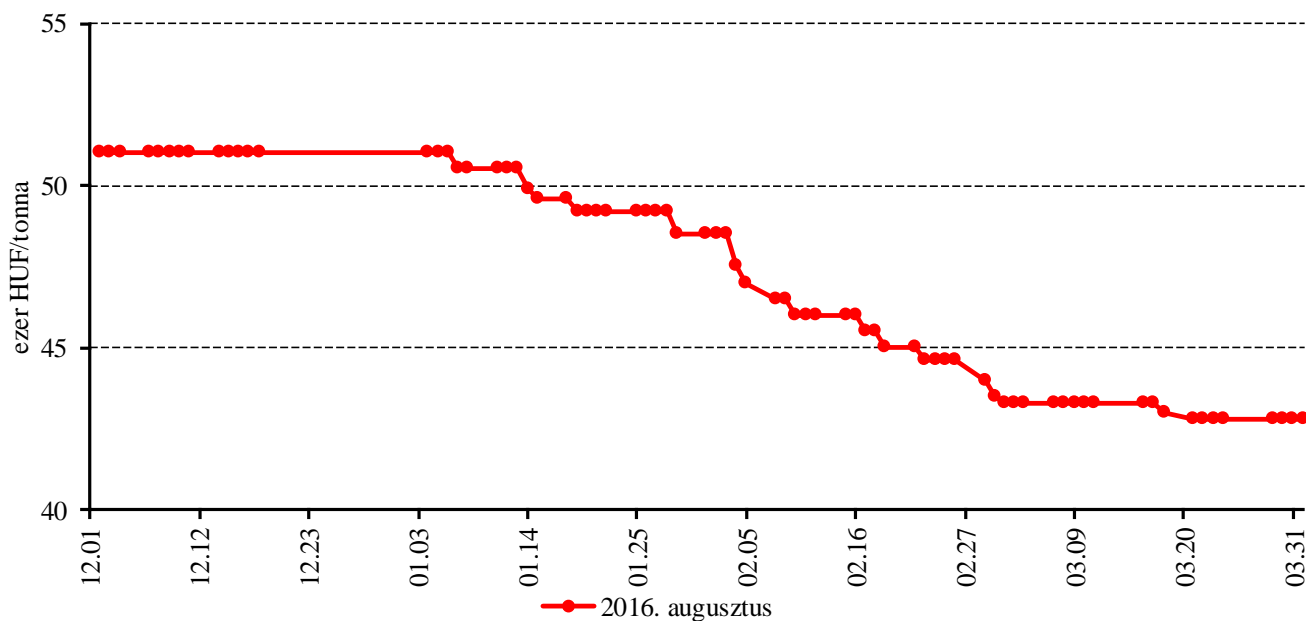
3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 03. 30.	2016. 03. 31.	2016. 04. 01.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. május	HUF/tonna	44 200	44 200	44 200
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. június	EUR/tonna	155	152	152
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. május	USD/tonna	144	138	139

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

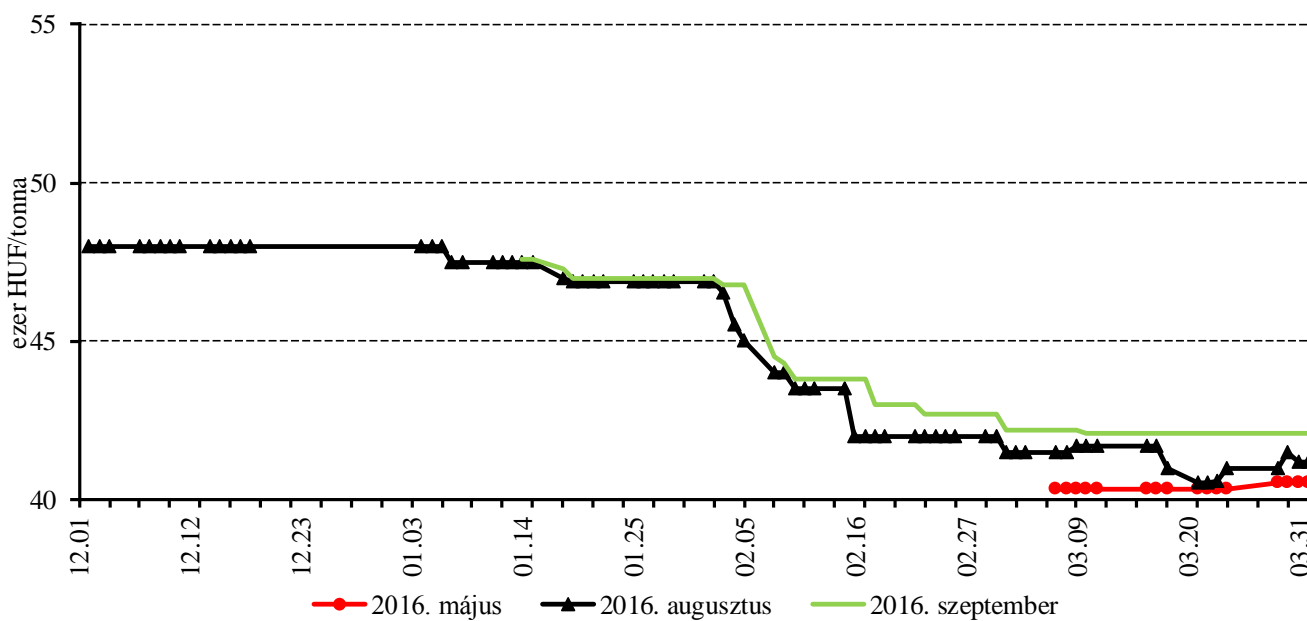
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2015-2016)

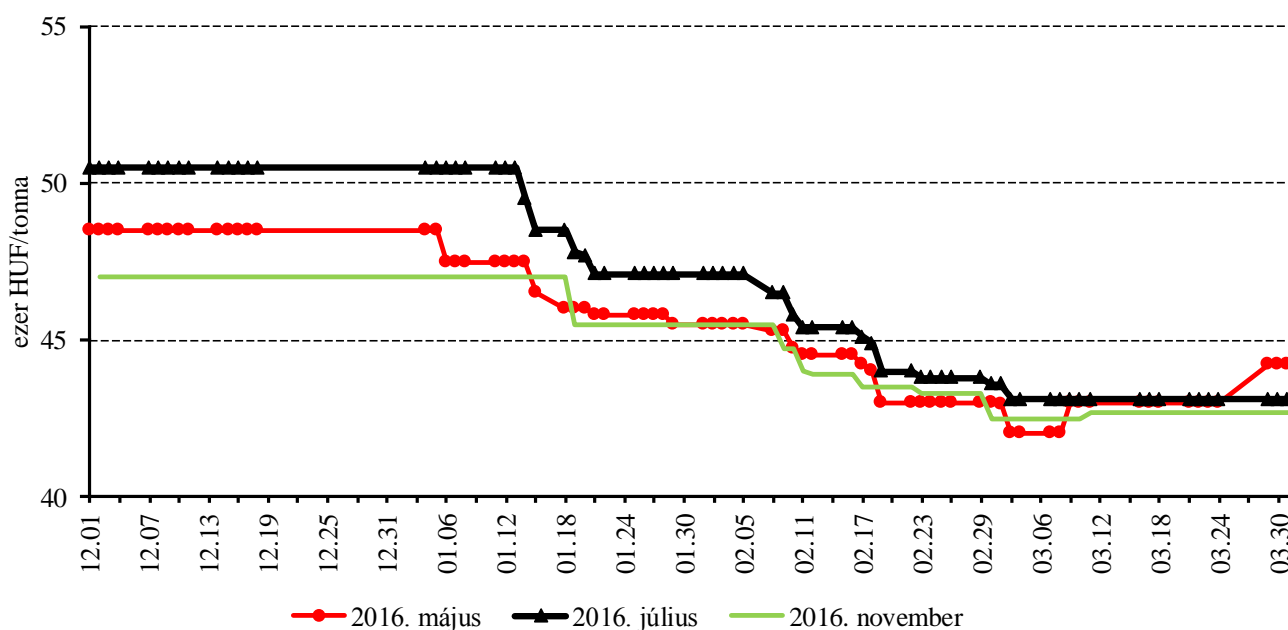
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2015-2016)

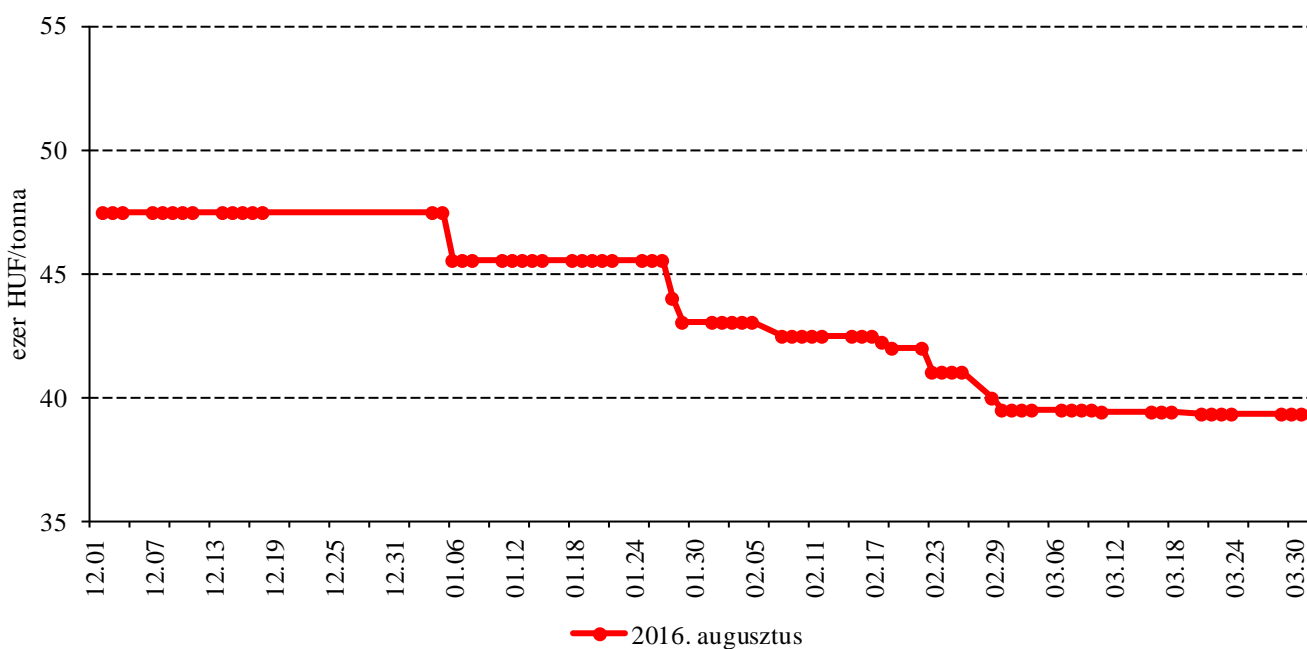
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2015-2016)

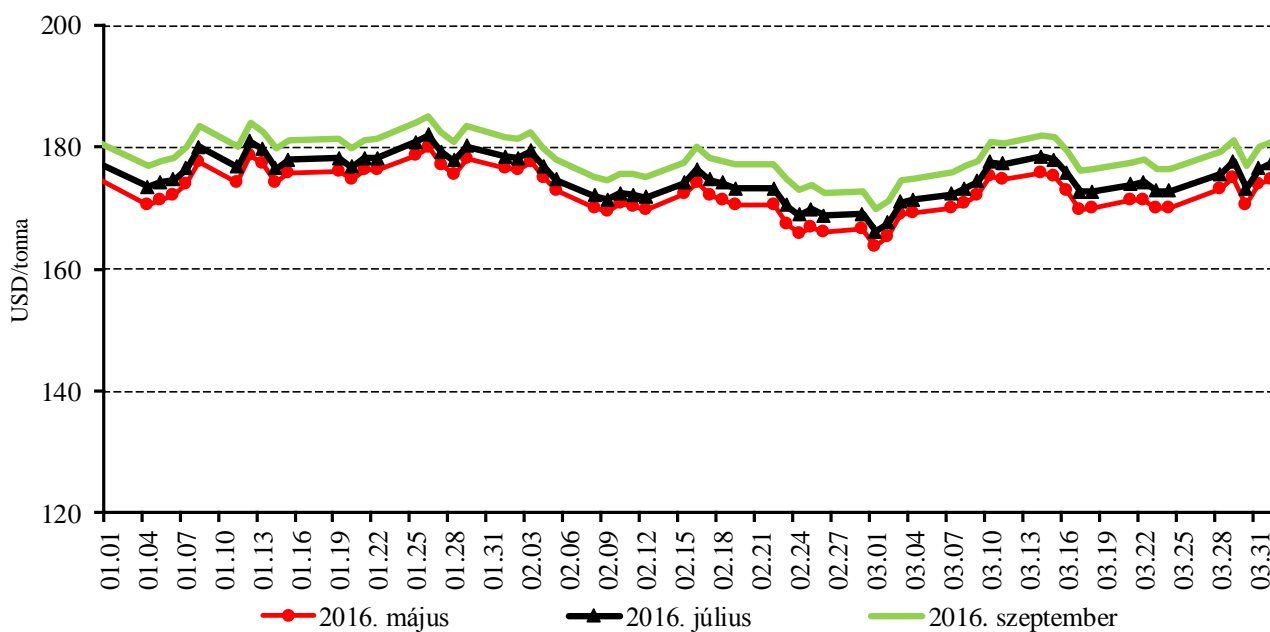
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2015-2016)

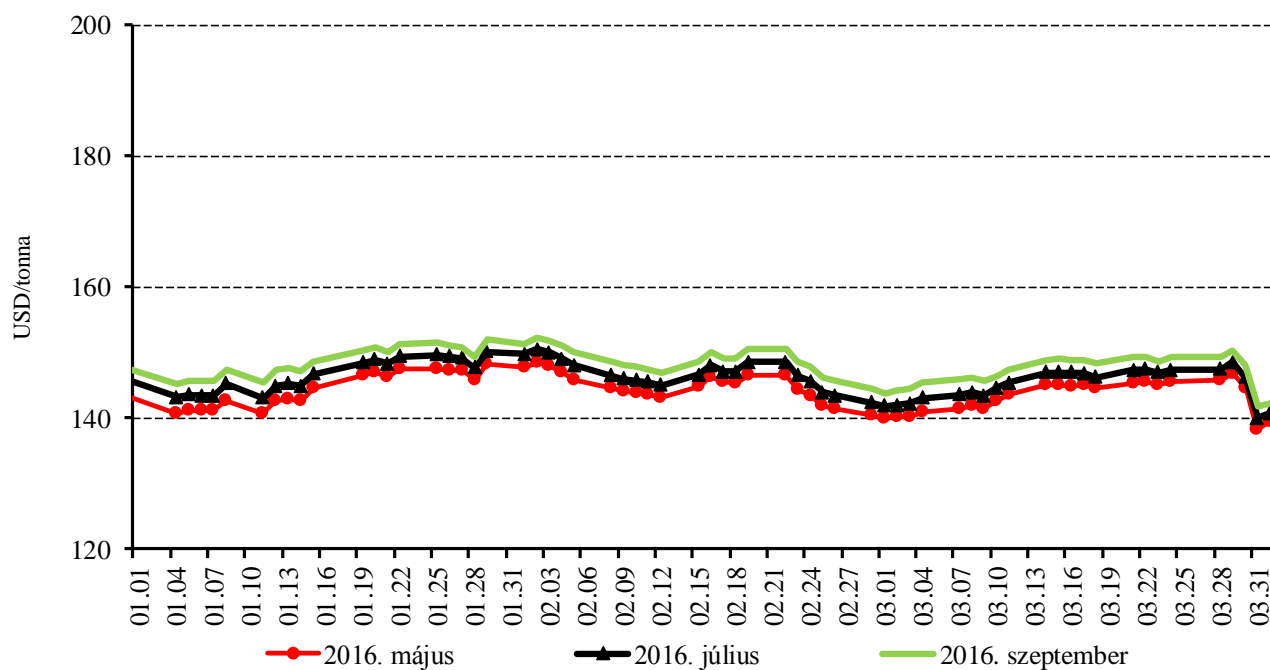
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

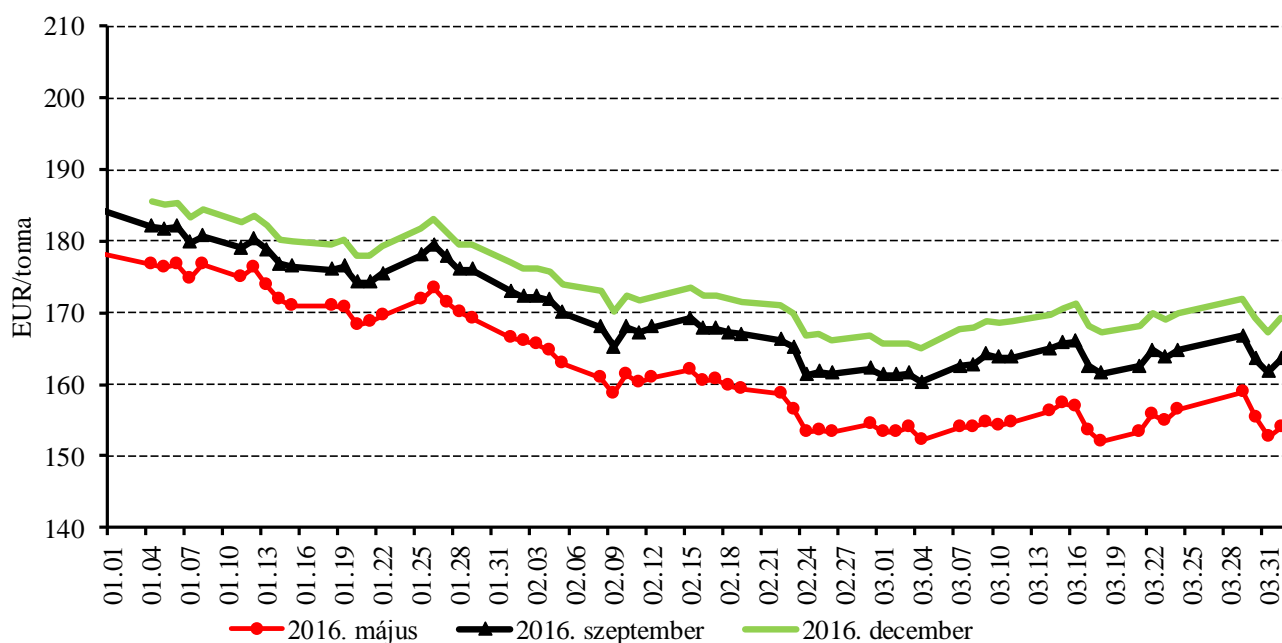
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

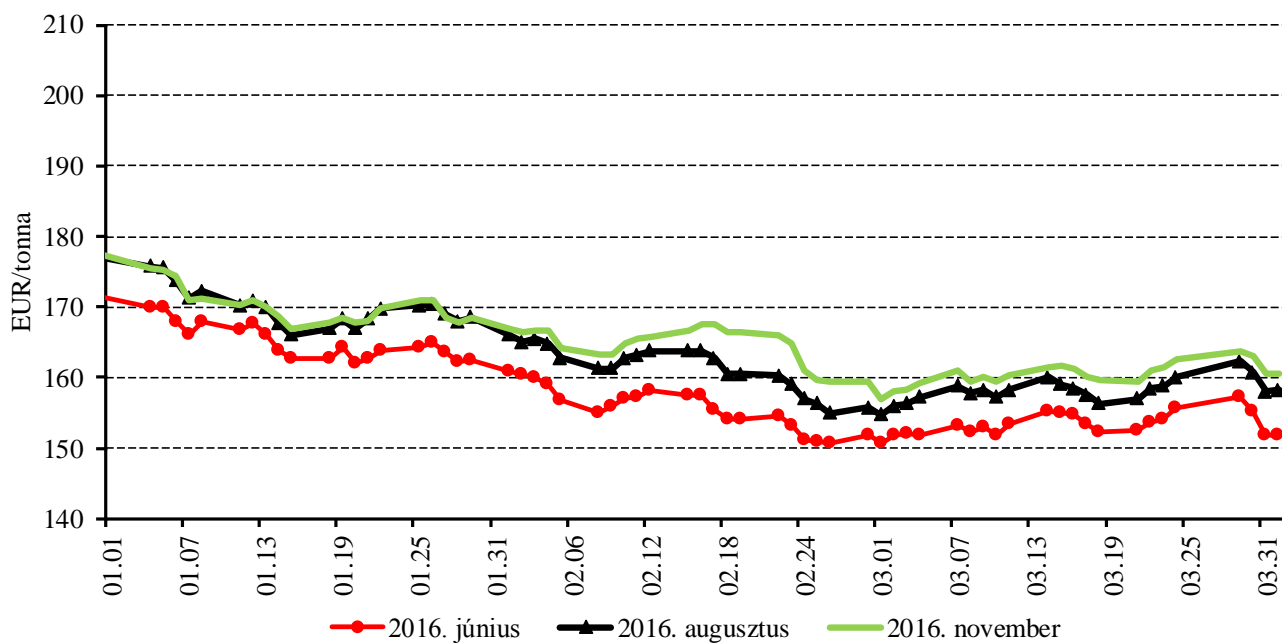
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. április 1.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. május	154	48 284	2016. május	175	48 061
2016. szeptember	164	51 262	2016. július	177	48 810
2016. december	169	53 065	2016. szeptember	181	49 761
2017. március	174	54 476	2016. december	186	51 194
2017. május	177	55 416	2017. március	191	52 550
2017. szeptember	178	55 808	2017. május	194	53 397
KUKORICA					
2016. június	152	47 578	2016. május	139	38 328
2016. augusztus	158	49 616	2016. július	141	38 719
2016. november	161	50 322	2016. szeptember	142	39 151
2017. január	162	50 792	2016. december	146	40 017
2017. március	165	51 654	2017. március	149	41 078
2017. június	173	54 084	2017. május	152	41 708

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Lejárat		Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2016. 03. 25. (százalék)	2016. 04. 01. (százalék)
Búza	2016. május	174,75	–	21,6
Kukorica	2016. május	139,36	–	14,4
Szójabab	2016. május	337,38	–	11,6
Szójadara	2016. május	300,07	–	16,4

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. március 29.)

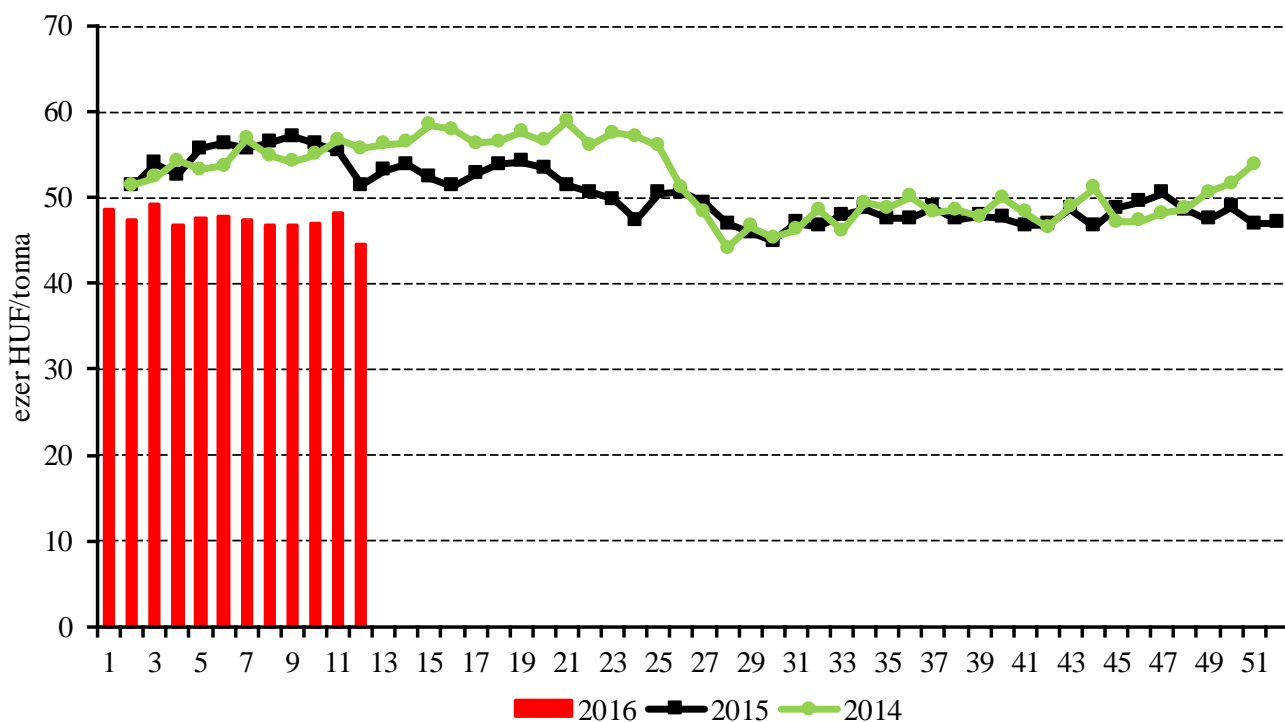
Pozíciók száma											
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	79 058	91 412	93 308	7 023	20 055	61 537	133 472	37 871	44 719	50 696	53 494
Kukorica	330 484	543 727	263 854	22 918	42 287	162 451	278 953	87 854	192 808	78 24	103 115
Szójabab	204 358	359 253	127 377	13 028	20 444	139 667	69 512	69 513	75 893	77 190	69 384
Szójadara	116 990	171 966	51 777	1 554	12 938	40 000	52 882	20 277	36 101	32 364	40 733

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

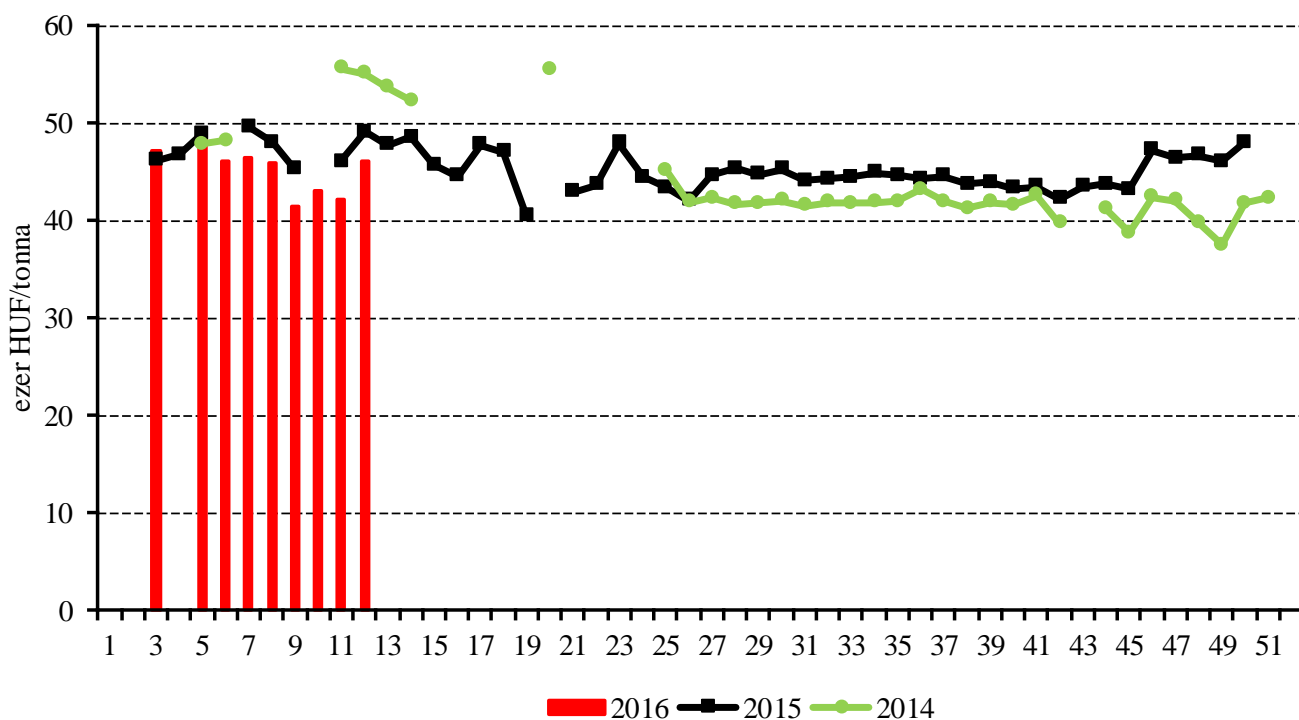
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

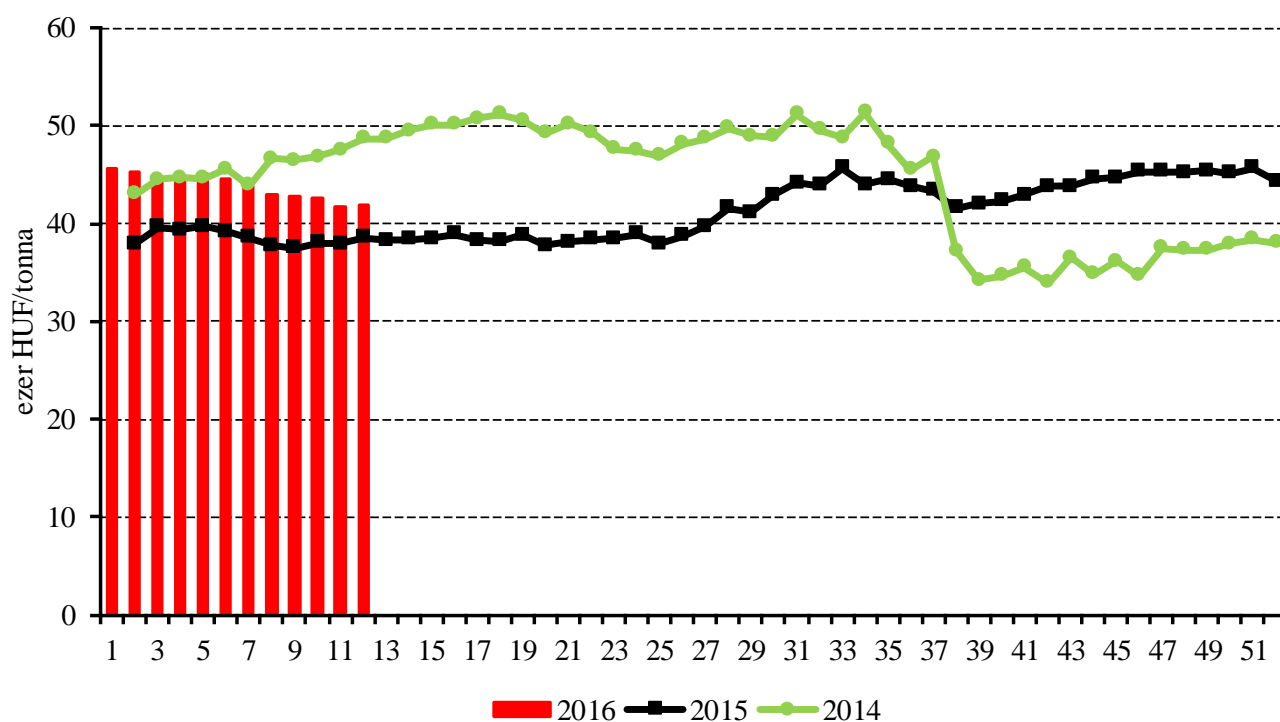
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

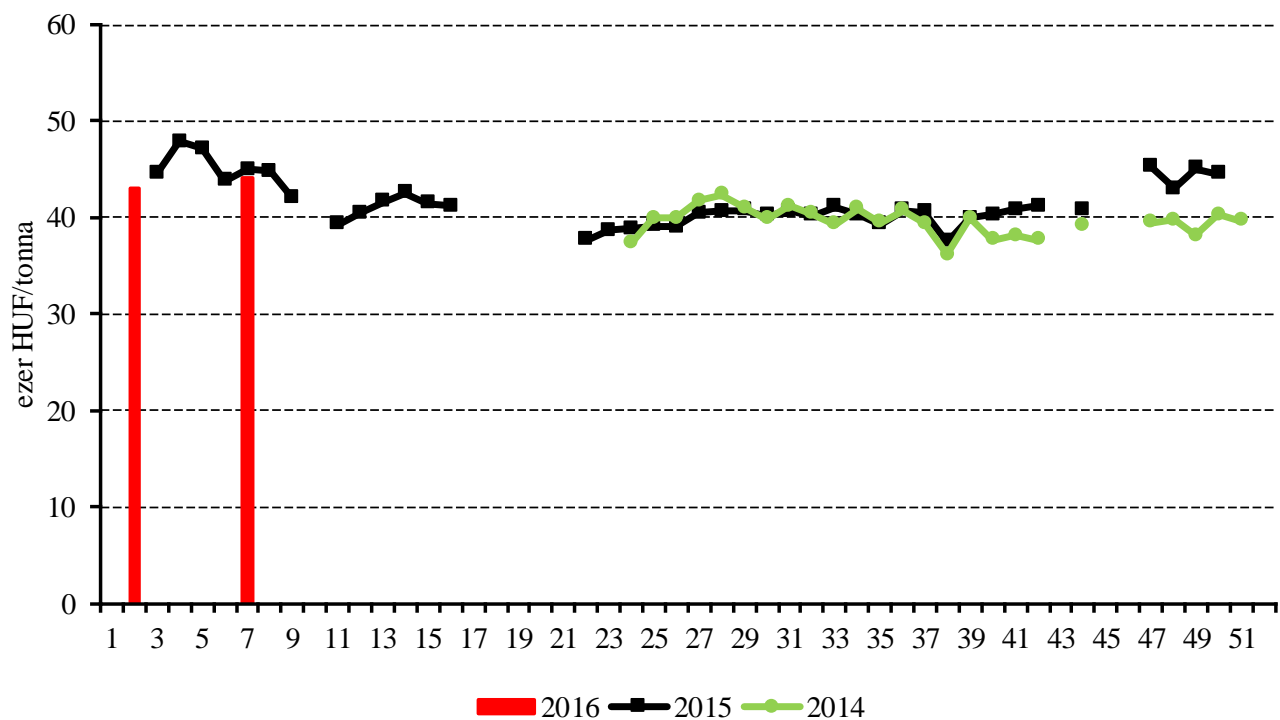
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2016.03.11.	2016.03.18.	2016.03.25.	2016.04.01.
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	205	200	201	205
	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	168	172	168	168
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	179	183	183	184
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	180	184	178	184
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	180	211	182	180
KUKORICA	USA, FOB	USD/tonna	163	163	164	161
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	162	165	166	166
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	167	166	169	–
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	157	159	160	162
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	165	166	165	165
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	–	159	168	165
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	–	–	–	–

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2016. 9. hét	2016. 10. hét	2016. 11. hét	2016. 12. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	133	133	128	125
	Németország, DEPSILO Hamburg	154	157	154	160
	Franciaország, DELPORT Rouen	145	143	148	145
	Románia, DEPSILO Banat	140	141	142	135
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	149	150	150	155
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	–	129	134	–
	Románia, DEPSILO Oltenia	–	–	–	146
	Egyesült Királyság, FGATE	129	130	128	127
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	135	135	135	135
	Németország, DEPSILO Hamburg	177	179	180	180
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	–	146	–	147
	Románia, DEPSILO Oltenia	141	136	130	130
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	141	142	141	142
	Franciaország, DELPORT Rouen	141	141	143	141
	Románia, DEPSILO Muntenia	–	–	–	120
	Egyesült Királyság, FGATE	124	124	123	123

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszerelés	Mértékegység	2015. 12. hét	2016. 11. hét	2016. 12. hét	2016. 12. hét/ 2015. 12. hét (százalék)	2016. 12. hét/ 2016. 11. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	463	322	522	113	162
		HUF/kg	74	73	73	99	101
	zsákos	tonna	1 735	1 246	1 680	97	135
		HUF/kg	76	75	74	98	100
	zacskós	tonna	816	558	852	104	153
		HUF/kg	87	88	88	101	100
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	25	16	19	75	116
		HUF/kg	88	88	86	98	98
	zacskós	tonna	36	21	46	127	216
		HUF/kg	92	96	96	104	99
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	348	242	419	120	173
		HUF/kg	72	72	72	99	100
	zsákos	tonna	481	274	482	100	176
		HUF/kg	74	73	73	99	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	110	92
		HUF/kg	79	79
	zsákos	tonna	46	11	24	51	213
		HUF/kg	84	82	79	95	97
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	40	32	55	138	173
		HUF/kg	96	96	97	102	101

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. február	2016. január	2016. február	2016. február/ 2015. február (százalék)	2016. február/ 2016. január (százalék)
Brojlertáp	tonna	6 700	7 962	8 706	130	109
	HUF/tonna	89 399	95 129	98 301	110	103
Hízósertéstáp	tonna	7 966	9 261	8 365	105	90
	HUF/tonna	74 052	78 082	77 789	105	100

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január	2016. január	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	111,18	135,10	121,52
	10039000 Árpa, nem vető	50,62	22,23	43,90
	10059000 Kukorica, nem vető	379,91	186,59	49,12
Import	10019900 Búza, nem vető	10,63	15,20	142,90
	10039000 Árpa, nem vető	3,82	1,70	44,38
	10059000 Kukorica, nem vető	3,97	0,97	24,53

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2014. július 1.– 2015. március 24.	2015. július 1.– 2016. március 29.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	24 423	22 155	90,7
	Árpa	6 681	8 024	120,1
	Kukorica	2 300	1 210	52,6
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	2 198	2 871	130,6
	Árpa	59	235	398,3
	Kukorica	6 902	10 446	151,3

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna
USDA		IGC		Tallage		
	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
BÚZA						
Termelés	725	732	729	734	712	716
Felhasználás	705	709	716	720	697	717
Export	161	162	153	154	158	160
Import	161	162	153	154	158	160
Zárókészlet	215	238	201	214	201	200
KUKORICA						
Termelés	1 009	970	1 016	972	991	948
Felhasználás	979	968	992	973	955	946
Export	128	132	125	127	124	124
Import	128	132	125	127	124	124
Zárókészlet	205	207	206	206	204	206

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzésének március eleje óta tartó emelkedése megállt 2016. március utolsó hetében, és 335 dollár (*USD*)/tonna körül hullámozott. A dél-amerikai betakarítással bővülő kínálat és az USA nagy tartaléka miatti kínálati nyomás azonban a kurzus csökkenését vetíti előre. Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) szerint 2016. március elsején a 2015 őszen betakarított 107 millió tonnából még 41,7 millió tonna szójabab várt eladásra az USA-ban, szemben az egy évvel korábbi 36,1 millió tonna tartalékkal. Az *Oil World* elemzői úgy vélik, hogy a 47 millió tonna export (–6,4 százalék) és a 2014/2015. gazdasági évihez hasonló volumenű felhasználás (54–55 millió tonna) mellett legfeljebb 11,5 millió tonnára apadhat a készlet az észak-amerikai országban a 2015/2016. évi szezon végére, ami az egy évvel korábbi duplája lenne. A vetési szándéokra vonatkozó hírek alapján a 2015. évitől éppen elmaradó, 33,3 millió hektáron vethetnek a gazdák szójababot az Egyesült Államokban tavasszal.

Repcemag

A szójabab jegyzésének erősödése mellett a repcemag európai készletének hiánya és az új, 2016/2017. gazdasági évi terméssel kapcsolatos aggodalmak egyaránt éreztették hatásukat az európai piacon. A repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése ugyanis 370 euró/tonna közelébe emelkedett a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 2016. március végén. A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) információi szerint a repcemag 2016/2017. gazdasági évi globális kibocsátása 2 százalékkal, 66,4 millió tonnára mérséklődhet, tekintettel arra, hogy az Európai Unió, Ukrajna és Kína termelésének csökkenését várhatóan nem kompenzálja Ausztrália, Oroszország és India kibocsátásának növekedése. Az Európai Unió gabonakereskedőinek szövetsége (*COCERAL*) szerint az unióban a 2015. évihez hasonló, 6,4 millió hektárt foglal el a növény az idén, és a kikelt állomány állapota egyelőre megnyugtató. Ellenben Ukrajnában – ahol a tartós őszi szárazság miatt a tervezettnél számottevően kisebb területen került a földbe a vetőmag – a fejlődő

állomány egyharmada volt gyenge kondícióban március közepén. A párizsi árutőzsdén továbbra is az inverz piac a jellemző, vagyis a tavalyi termésű repcemag (májusi határidő) árelőnye megmaradt az idei terméssel szemben (augusztusi határidő), ez március végén 10 euró volt. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 104 ezer forint/tonnára emelkedett a repcemag legközelebbi, augusztusi lejáratra szóló jegyzése ugyanekkor. A fizikai piacon 110 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek a terménnyel március második és harmadik hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

Napraforgómag

Arra a kérdésre, hogy a napraforgómag globális kibocsátása a 2016/2017. gazdasági évben meghaladja vagy alulmúlja a 2015/2016. évi szezon 41,5 millió tonna termelését, leghamarabb májusban, az új szezonra vonatkozó első hivatalos adatok közzétételkor kapunk választ. A főbb termelő országok, régiók 2016. évi kilátásairól azonban a *COCERAL* és az *USDA* már márciusban nyilatkozott. A *COCERAL* szerint a világ harmadik legnagyobb napraforgómag-termelőjénél, az Európai Unióban nem változik számottevően a növény termőterülete, 4,2 millió hektáron kerülhet a földbe a vetőmag tavasszal. A szakértők igen korai becslésükben a 2015. évinél valamivel jobb, 2 tonna/hektár hozam mellett 8,3 millió tonna magtermés (+6 százalék) betakarítását valószínűsítik 2016 őszen. Az *USDA* prognózisa szerint Ukrajnában a 2015/2016. gazdasági évihez hasonló, 11 millió tonna körüli termés kerülhet a tárolókba. Az elemzők úgy vélik, hogy a fekete-tengeri ország vetésszerkezetét figyelembe véve a növény termőterülete az utóbbi években jellemző 5–5,3 millió hektárral elérte az optimális nagyságot, és számottevő változásra nem számítanak az idén sem. Oroszországban az olajütők élénk kereslete ösztönzi a napraforgómag-termelés bővülését, és az idén 9,2 millió tonna (+1,2 százalék) betakarítására van kilátás. Magyarországon, a BÉT-en 117 ezer forint/tonnára mérséklődött a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése március második felében, annak ellenére, hogy a feldolgozott termék, a napraforgóolaj rotterdami, ukrainai és oroszországi

exportára egyaránt nőtt. Rotterdamból 855 dollár/tonna (*FOB*), a fekete-tengeri kikötőkből 785–800 dollár/tonna (*FOB*) áron hajózták ki a terméket március végén az *Agrochart* adatai szerint. A magyarországi fizikai piacon átlagosan 116 ezer forint/tonna körüli termelői áron forgott a napraforgómag március második és harmadik hetében az AKI

PÁIR adatai szerint. Amennyiben a Budapesti Értéktőzsde jelenlegi várakozásai realizálódnak, a 2016/2017. gazdasági évben a fizikai piaci ár jelentősebb esése sem kizárt. Az ótermésű napraforgómag jegyzése (májusi határidő) ugyanis továbbra is 12-13 százalékkal haladta meg az új termés (októberi határidő) kurzusát.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

			HUF/tonna
	2016. 12. hét	2016. 12. hét/ 2016. 11. hét (százalék)	2016. 12. hét/ 2015. 12. hét (százalék)
Napraforgómag	115 778	100	111
Repcemag	108 878	98	101

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem megjeleníthető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

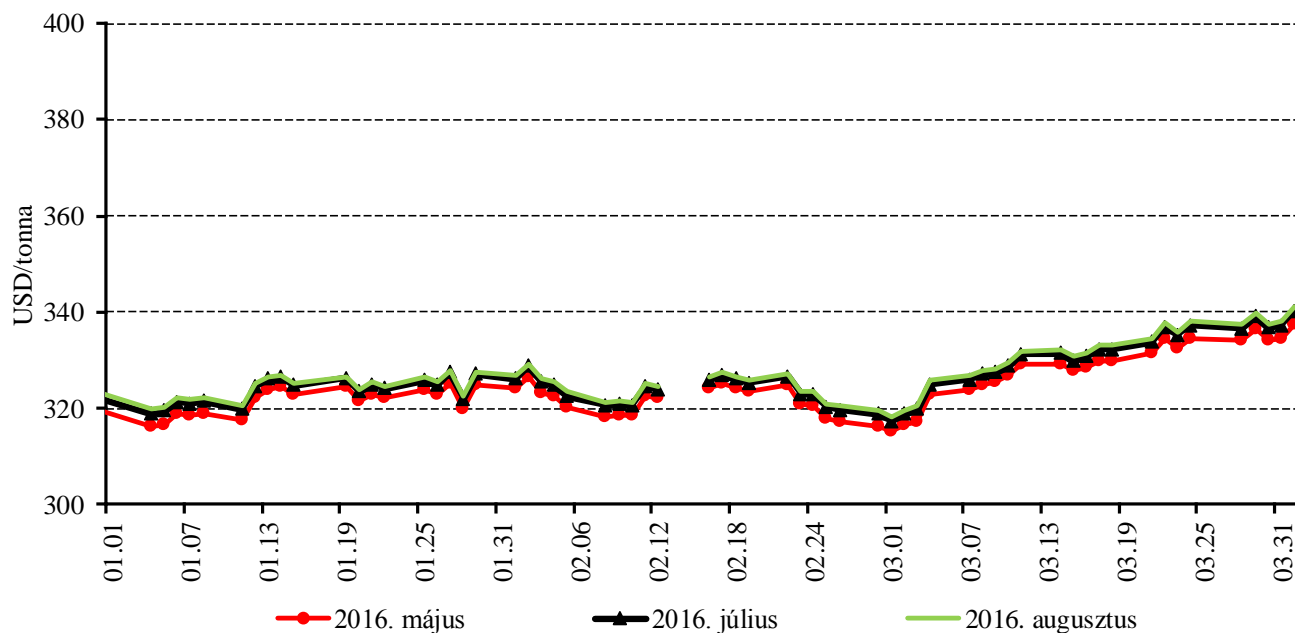
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 03. 30.	2016. 03. 31.	2016. 04. 01.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. május	HUF/tonna	117 000	117 000	117 000
	Repcemag	2016. augusztus	HUF/tonna	104 000	104 000	105 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. május	EUR/tonna	367	367	368
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. május	USD/tonna	334	335	337

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

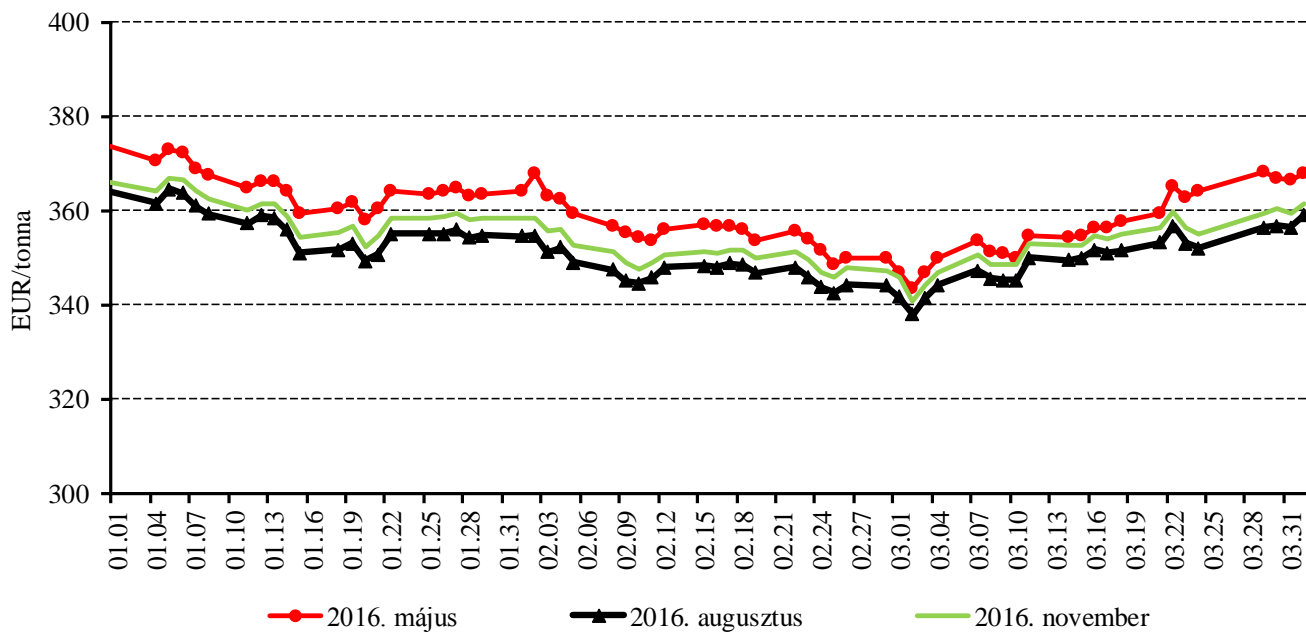
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015-2016)

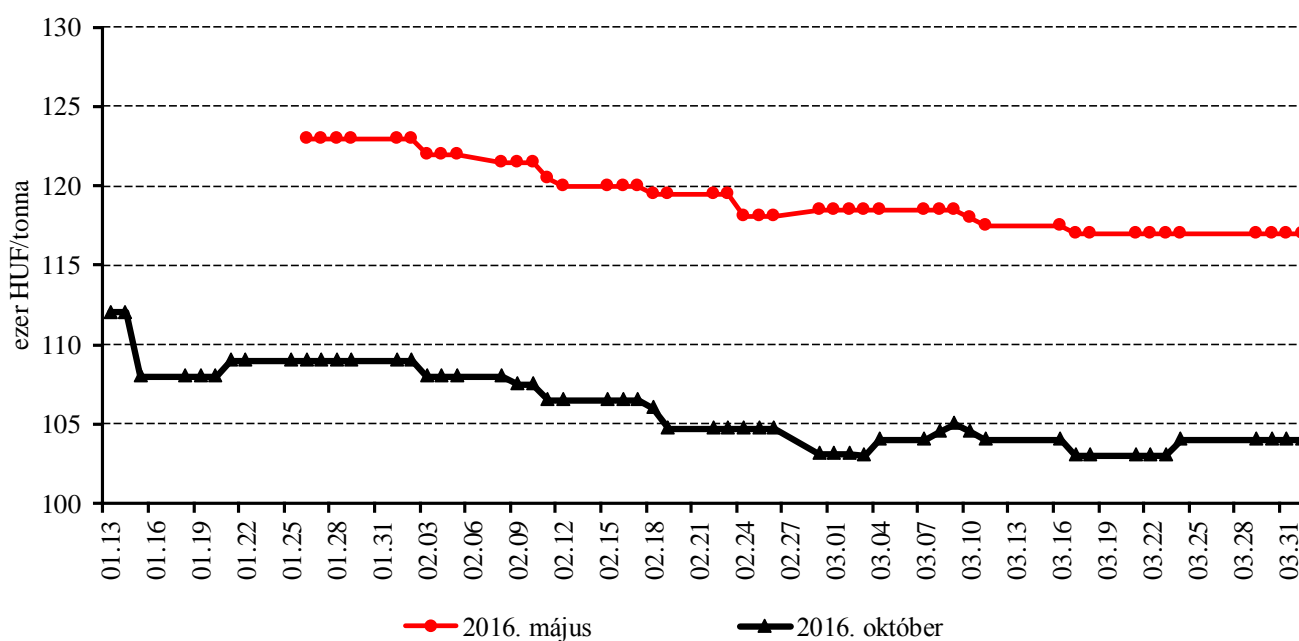
Forrás: CME Group

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2015-2016)

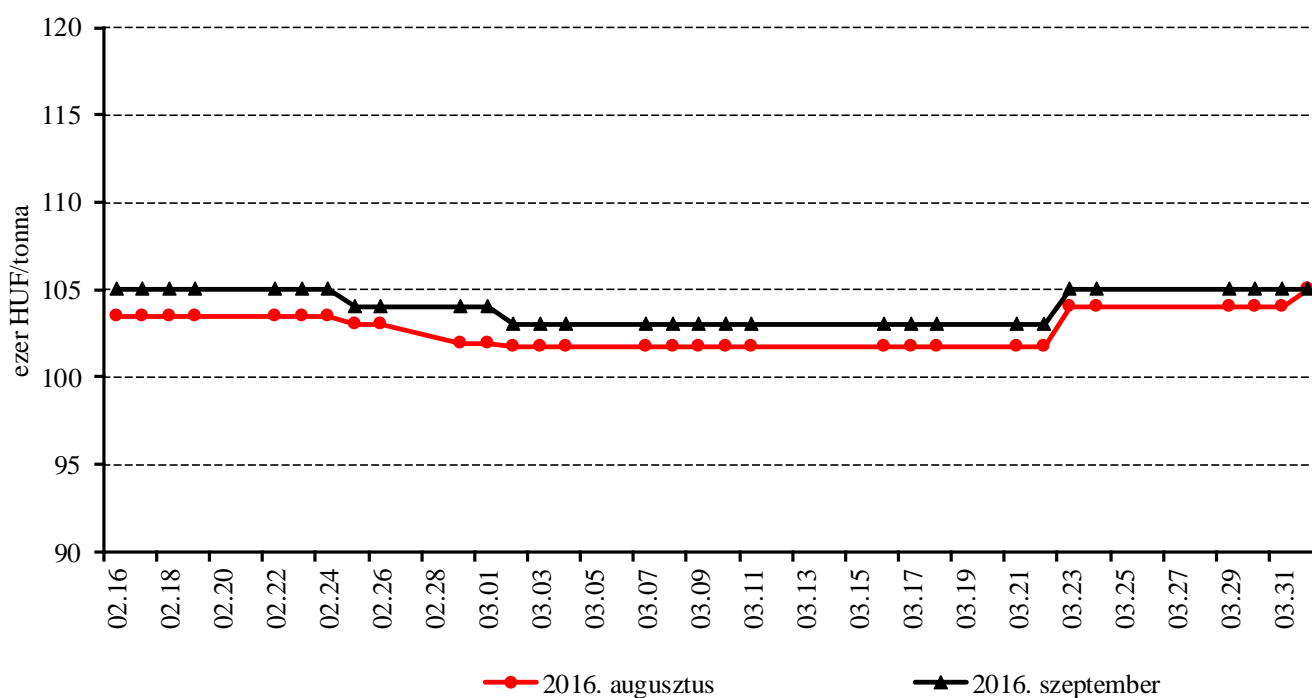
Forrás: Euronext

15. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. ábra: A repcemag jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. április 1.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. május	368	115 379
	2016. augusztus	359	112 557
	2016. november	362	113 341
	2017. február	364	114 125
	2017. május	364	114 125
	2017. augusztus	360	112 871
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. május	337	92 790
	2016. július	340	93 579
	2016. augusztus	341	93 821
	2016. szeptember	341	93 821
	2016. november	343	94 203
	2017. január	344	94 630
SZÓJADARA	2016. május	300	82 528
	2016. július	303	83 378
	2016. augusztus	304	83 741
	2016. szeptember	306	84 074
	2016. október	307	84 349
	2016. december	309	84 984

Forrás: Euronext, CME Group

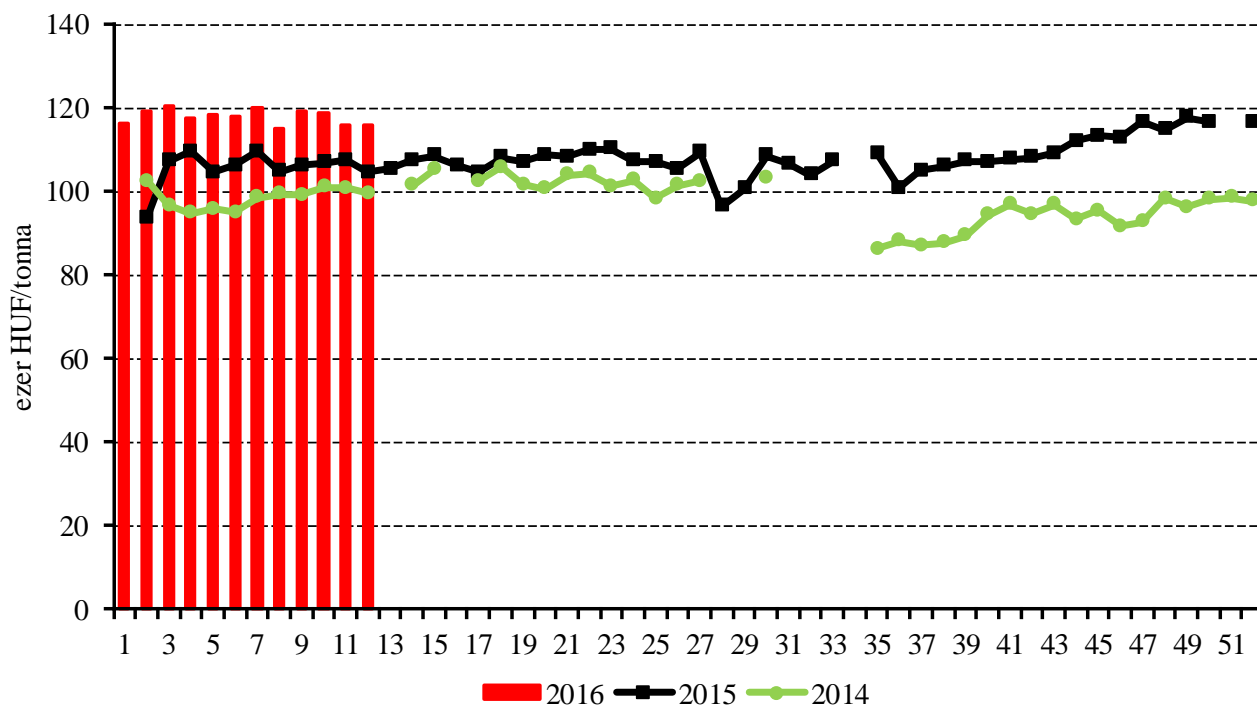
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. március 30.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	763	239 361
Napraforgóolaj (finomított)		878	275 437
Szójaolaj (nyers)		738	231 518
Szójaolaj (finomított)		793	248 772
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		220	68 981

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

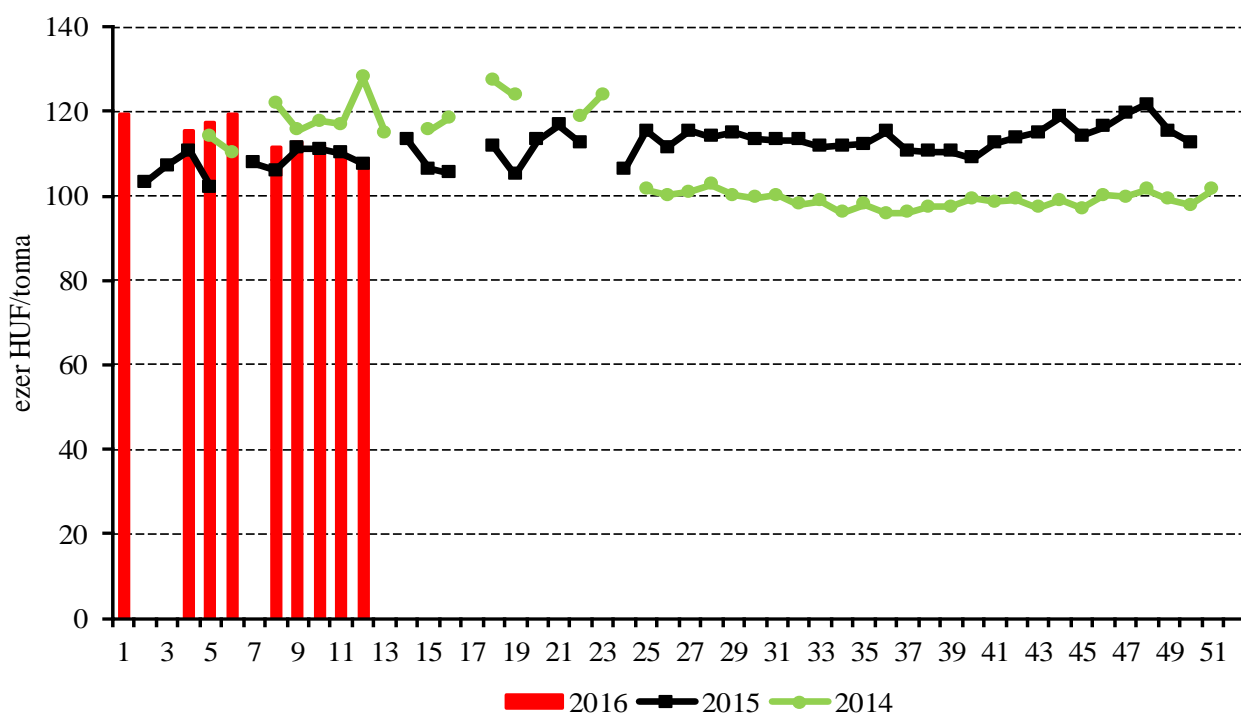
Termelői és kikötői árak

17. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna			
		2016.03.11.	2016.03.18.	2016.03.25.	2016.04.01.
SZÓJA	USA FOB Gulf	344	347	351	352
	Brazília FOB Paranagua	346	349	353	354
	BAB EU CIF, USA-ból	373	376	n. a.	n. a.
	EU CIF Brazíliából	369	372	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	345	347	350	350
	DARA EU CIF Rotterdam	325	325	n. a.	n. a.
	OLAJ EU FOB Rotterdam	769	794	771	802
REPCE	Franciaország FOB Moselle	390	400	403	415
	MAG EU, 00 CIF Hamburg	380	400	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	359	355	358	351
	DARA EU FOB Hamburg	216	223	232	227
	Ukrajna FOB	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ EU FOB Rotterdam	767	775	771	820
NAPRAFORGÓ	MAG EU CIF Amszterdam	445	445	n. a.	n. a.
	DARA Franciaország CIF	205	205	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	180	183	183	185
	OLAJ EU FOB	840	850	n. a.	n. a.
	Fekete-tenger FOB	765	785	n. a.	n. a.
	NYERS PÁLMAOLAJ EU CIF	700	700	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2015. 12. hét	2016. 11. hét	2016. 12. hét	2016. 12. hét/ 2015. 12. hét (százalék)	2016. 12. hét/ 2016. 11. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	1 107
	HUF/tonna	200 534
Napraforgódara	tonna	4 155	2 101	4 278	103	204
	HUF/tonna	56 366	61 737	60 678	108	98
Nyers repceolaj	tonna
	HUF/tonna
Repcedara	tonna	1 667	1 693	1 557	93	92
	HUF/tonna	65 409	66 421	65 668	100	99

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január	2016. január	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	40,07	18,26	45,58
	1206 Napraforgómag	27,80	35,73	128,54
	2304 Szójadara	5,55	6,94	125,08
Import	1205 Repcemag	3,35	0,46	13,88
	1206 Napraforgómag	6,31	6,90	109,45
	2304 Szójadara	29,53	37,46	126,85

Forrás: KSH

21. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

					millió tonna
		USDA		Oil World	
	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	
SZÓJABAB					
Termelés	319	321	320	320	
Felhasználás	299	316	299	316	
Export	126	131	127	131	
Import	122	128	126	131	
Zárókészlet	77	79	87	92	
REPCEMAG					
Termelés	72	67	67	64	
Felhasználás	72	69	69	65	
Export	15	14	14	14	
Import	14	13	14	14	
Zárókészlet	7	5	6	5	
NAPRAFORGÓMAG					
Termelés	40	39	41	41	
Felhasználás	39	40	41	42	
Export	2	1	2	2	
Import	1	1	2	2	
Zárókészlet	3	2	3	3	

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World

